

УДК 616.43+616-089.87+616-008+637.663

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ЕНДОКРИННОГО АПАРАТУ ТОНКОЇ КИШКИ ІНТАКТНИХ ЩУРІВ ТА ЇЇ ЗБЕРЕЖЕНИХ ВІДДІЛІВ ПІСЛЯ РЕЗЕКЦІЇ КЛУБОВОЇ КИШКИ

І.Г.Дацун, Ю.Л.Попович, О.В.Лазуркевич

Івано-Франківська державна медична академія

В експерименті на білих безпородних статевозрілих щурах-самцях підраховували кількість виявлених методами Грімелюса і Масона-Гамперля ентероендокринних клітин слизової оболонки дванадцятипалої, порожньої і клубової (КК) кишок, ступінь наповнення їх секреторними гранулами, а також досліджували їх ультраструктурний стан в інтактних тварин, після контрольної лапаротомії та резекції КК. У розподілі аргірофільних і аргентафінних клітин уздовж кишки в інтактних щурів та після лапаротомії зазначається проксимальнодистальний градієнт. Серед аргірофільних клітин переважають аргентафінні. Кількість виявлених ендокринних клітин та ступінь наповнення їх секреторними гранулами після резекції КК в різних відділах збереженої кишки змінюються неоднаково. Зміни мають хвилеподібний характер і супроводжуються порушенням проксимальнодистального градієнта. При зменшенні кількості ендокринних клітин знижується наповнення їх зернистістю. Електронно-мікроскопічно у найпоширеніших Ес-клітинах у разі зменшення їх кількості більшість секреторних гранул пониженої електронної щільності, з неоднорідним матриксом, або майже відсутні. Навпаки, в період збільшення кількості ендокринних клітин збільшується наповнення їх зернистістю, а ультраструктурно частіше виявляються секреторні гранули підвищеної електронної щільності. Отже, зміни кількості ендокринних клітин тонкої кишки та ступінь наповнення їх секреторними гранулами, в основному, зумовлені зміною їх секреторної функції і засвідчують різну участь клітин у процесах, що розвиваються після резекції КК.

УДК 616.65-007.61-089:616.699

АНАТОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗАЛОБКОВОЇ ТА ЧЕРЕЗМІХУРОВОЇ ПРОСТАТЕКТОМІЇ

*В.І.Зайцев¹, Ю.М.Кудрявцев², І.І.Ллюк¹,
І.П.Рудейчук³*

¹Буковинська державна медична академія,

²Сумська обласна клінічна лікарня, ³Комунальна установа №1 м. Чернівці

З метою вивчення анатомічних особливостей передміхурової залози та простатичного відділу уретри досліджено 40 пацієнтів після залобкової простатектомії (ЗП, перша група); 51 пацієнт після черезміхурової простатектомії (ЧП, друга група). Середній вік пацієнтів першої групи становив

65,9±4,3 років, другої – 64,3±3,6 років. Об'єм передміхурової залози в групі ЗП становив 50,7±11,2 см³, у групі ЧП – 47,1±10,1 см³. При ЗП вузли видаляли в 88% випадків одним блоком, з пересіченням ножницями уретри біля верхівки, при ЧП вузли в 94% випадків видаляли фрагментовано, тому їх ретельна оцінка була проблематичною. При оцінці макропрепаратів після ЗП сім'яний горбик спостерігали в 22 випадках (54%). Проте при візуальній ревізії вмістища простати під час виконання ЗП в жодному випадку сім'яного горбика не виявлено, простатичний відділ уретри повністю видалявся в усіх випадках. При виконанні ЧП макроскопічна оцінка видалених тканин не дозволяла достеменно стверджувати про видалення сім'яного горбика, проте фрагменти уретри виявлені в усіх препаратах. Отже, при відкритій простатектомії з приводу дегенеративної гіпертрофії простати (ДГП), незалежно від методу операції (ЗП чи ЧП), видаляється простатичний відділ уретри разом з сім'яним горбиком, що пояснює відсутність еякуляції у таких хворих у післяопераційному періоді. Оцінка гістологічних зрізів показала, що в 97% випадків ДГП в тій чи іншій мірі супроводжується явищами запалення. Гістологічно такі зміни проявляються осередками лейкоцитарної інфільтрації, причому вони можливі як у капсулі передміхурової залози, так і в гіперплазованих (аденоматозних) тканинах. Також запальні явища спостерігаються періуретрально та в межах сім'яного горбика.

УДК 616.36-001.28-092.9:57.012.4

УЛЬТРАСТРУКТУРА ГЕПАТОЦИТІВ ПІД ВПЛИВОМ МАЛИХ ДОЗ ІОНІЗУЮЧОЇ РАДІАЦІЇ

В.В.Захлебасва

Сумський державний університет, медичний факультет

В експерименті на 60 білих щурах-самцях вивчали зміни ультраструктури печінки під впливом малих доз іонізуючого випромінювання (0,1 Гр, 0,2 Гр, 0,3 Гр). Ультраструктура гепатоцитів експериментальних тварин, які отримали загальне опромінення в кількості 0,1 Гр, майже не відрізняється від інтактних. При електронній мікроскопії у цитоплазмі деяких гепатоцитів виявляються вакуолі, збільшена кількість лізосом і рибосом. Ендоплазматична сітка помірно розширена, зменшена щільність матриксу мітохондрій, ущільнений внутрішньоклітинний хроматин. Біологічний ефект від дії радіації у дозі 0,2 Гр і 0,3 Гр більш значний. У багатьох гепатоцитах цитоплазма містить розширену гранулярну ендоплазматичну сітку, оточену рибосомами, кількість яких зменшена. Набухають ендоплазматичний ретикулум і мітохондрії. Вміст мітохондрій у клітині